

דפים קב – קג

קפט. מהו סדר הברכות שמברך אדם בביתו בליל יום טוב שחל להיות במוצאי שבת?
 במוצאי-שבת שהוא חול, הכל מודים שמברך תחילה על היין ואחר כך על הנר ולבסוף ברכת ההבדלה,
 אבל כשהוא יום טוב שמתוספת בו ברכת הקידוש – נחלקו אמוראים בסדר הברכות; –

ישנן דעות המקדימות יין לכל מפני שהוא התדיר [וכדברי בית הלל (בברכות נא) שברכת היין קודמת לברכת
 הקידוש]:

יקנ"ה (רב). שקדושת היום עדיפה על הבדלה. אי נמי, אם מבדיל בתחילה נראה השבת עליו כמשאוי
 – לכך מקדים הקידוש ומאחר ההבדלה); או –
יגה"ק (שמואל). תחילה מלוים את השבת ורק אח"כ מקבילים פני יום טוב); או –
יהנ"ק (רבה). ורשב"ם גורס עפ"י הירושלמי: לוי. הבדלה קודמת לקידוש, כשמואל. וסובר שיש להפסיק בין
 קידוש להבדלה, לכך מברך על הנר ביניהם).

ויש דעות הסוברות שאין להקדים יין לקידוש, כי בכך מופרשת מדי ברכת היין מההבדלה, ולכך יש לסדר

–
קני"ה (לוי / רבה). כדי להסמיך יין להבדלה, וגם להרחיק הקידוש מההבדלה ככל האפשר); או –
קינ"ה (רבנן). מקרבים היין להבדלה ומסדרים הברכות הנאמרות עם ההבדלה כבכל מוצ"ש).

ויש סוברים להקדים הנר לכל (מאחר ונהנה בו בתחילה. רשב"ם); –
נקי"ה (מר בריה דרבנא. את היין יש להסמיך להבדלה כדי שלא ייראה ששייך רק לקידוש); או –
ניה"ק (מרתא בשם רבי יהושע. סובר להקדים היין להבדלה ולקידוש); או –
נהי"ק (רבי משום רבי יהושע בן חנניה. סובר לסמוך היין לקידוש ולהבדלה).

אביי רבא פסקו כרב – 'יקנ"ה'. אלא שנחלקו ביום טוב ראשון שמוסיף ברכת הזמן; אביי אמר יקנ"ה
 (שהקידוש והזמן תלויים זה בזה), ורבא אמר יקנ"ה – הזמן בסוף כבכל מקום. וכן הסיקו הלכה.
 אין מברכים על הבשמים ביום טוב, אם מפני נשמה יתרה שיש בו (רשב"ם) או ששמחת יו"ט ואכילה ושתייה
 מועילים כמו בשמים (תוס'. ויש טעמים נוספים).

סדר הברכות במוצאי שבתות – מפורש בברכות נב.

דף קג

קצ. א. השותה יין בסעודתו, האם מברך על כל כוס וכוס אם לאו? האם מברך שוב ברכת היין על כוס של ברכת
 המזון?

ב. ברכת האור במוצאי שבת – האם נאמרת על הנר או על האבוקה?

א. השותה יין בתוך סעודתו מברך עליו פעם אחת (ואינו נפטר בברכת הפת. ברכות מא) ולא על כל כוס וכוס,
 מלבד אם בתחילה לא סבר לשותת עוד ואחר כך נמלך בדעתו, שמברך שוב. כן נהג אמימר (וכן הלכה.
 רי"ף).